

Pomnik Bohdana Smolenia - wyjaśnienia Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego

2021-07-21

W nawiązaniu do informacji na temat inicjatywy wzniesienia pomnika Bohdana Smolenia na rogu ulic Jabłonowskich i Czapskich przy Domu Studenckim „Bratniak”, Katarzyna Olesiak, dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wyjaśnia, że wskazana lokalizacja znajduje się w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Strefa ta od 2010 roku stanowi tzw. strefę buforową dla obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, obejmującego Stare Miasto w obrębie murów, Wzgórze Wawelskie oraz Kazimierz ze Stradomiem.

Wobec czego jakakolwiek inicjatywa związana z ingerencją w tej przestrzeni winna uzyskać zgodę Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Z informacji uzyskanych od Wydziału Planowania Przestrzennego wynika, że wskazany teren znajduje się w granicach sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat”, do którego Rada Miasta Krakowa przystąpiła na podstawie uchwały Nr XV/302/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 maja 2019 r. Aktualnie prace planistyczne znajdują się na wczesnym etapie realizacji, tj. na etapie opracowywania wstępnej koncepcji projektu planu. W dalszej kolejności nastąpi rozpatrzenie przez Prezydenta Miasta Krakowa wniosków do planu oraz przekazanie projektu planu miejscowego do opiniowania i uzgodnień ustawowych, co powinno nastąpić w III kwartale 2021 r. Informacje na temat sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Nowy Świat” są opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa. dostępne pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=106687.

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę na to, że w kontekście przepisów dot. ww. strefy buforowej UNESCO oraz uchwały krajobrazowej, proponowana forma pomnika z ławeczką upamiętniająca postać Bohdana Smolenia, usytuowana w przestrzeni ciągów pieszych ul. Jabłonowskich i ul. Czapskich, może prowadzić do degradacji i zaburzania osi widokowych oraz układu urbanistycznego tej przestrzeni miasta. Zaproponowana koncepcja pomnika powstała z pominięciem analizy społecznego i historycznego kontekstu miejsca oraz funkcji otoczenia, ciągów pieszych i zamknięć widokowych. Cechą charakterystyczną rzeźb przedstawiających postać z ławeczką jest niespójność właściwości i funkcji, które przenikają się wzajemnie i są podporządkowane różnym celom, dlatego też tego typu pomniki były wielokrotnie negatywnie oceniane przez specjalistów.

Należy również pamiętać, że proponowany pomnik powinien posiadać takie wymiary i usytuowanie, aby nie ucierpeli na tym inni użytkownicy dróg, zwłaszcza piesi, oraz aby nie wiązało się to z koniecznością likwidacji miejsc parkingowych, których deficyt występuje w ścisłym centrum Miasta. Szerokość chodnika na ul. Czapskich wynosi 2m do wygrodnzonego = zieleńca (szerokość zieleńca 1,30 m), od ulicy Jabłonowskich szerokość chodnika wynosi 3,80 m – równoległe do chodnika dopuszczone jest parkowanie pojazdów. Wskazana lokalizacja charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu pieszych, i posadowienie pomnika może utrudniać im korzystania z chodnika.

W kwestii dot. zgodności z obowiązującymi uchwałami, należy podkreślić, że decyzja o budowaniu i lokalizowaniu pomników na terenie należącym do Gminy Miejskiej Kraków bądź Skarbu Państwa należy do wyłącznej właściwości Rady Miasta Krakowa, (art. 18, ust. 2, pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym; Dz. U. z 2019 r. poz. 506 i poz. 1309) i jest podejmowana w formie uchwały. W sprawie inicjatywy wzniesienia pomnika Bohdana Smolenia na terenie Gminy Miejskiej Kraków RMK nie podejmowała do tej pory żadnej uchwały.

Ponadto zasady wznoszenia pomników na terenie/obszarze należącym do Gminy Miejskiej Kraków/Skarbu Państwa reguluje Polecenie służbowe Nr 9/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury dotyczącej zasad wznoszenia pomników na terenie/obszarze należącym do Gminy Miejskiej Kraków/Skarbu Państwa. Powyższy dokument dokładnie precyzuje kto może być wnioskodawcą oraz jakie warunki musi spełniać wniosek w sprawie wzniesienia pomnika, co pozwala na przygotowanie (w oparciu o uzyskane informacje od kompetentnych podmiotów) stosownej opinii w zakresie możliwości realizacji danej inwestycji.

Warto również zwrócić uwagę na coraz bardziej negatywne nastawienie mieszkańców wobec rosnącej liczby pomników w przestrzeni Miasta.

W oparciu o otrzymane materiały i negatywne opinie ze strony Plastyka Miasta i brak opinii właściwych komórek organizacyjnych oraz Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i stosownej uchwały Rady Miasta Krakowa, inicjatywa upamiętnienia P. Bohdana Smolenia w zaproponowanej formie pomnika nie może zostać zrealizowana.

Katarzyna Olesiak

Dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego